

2014-01-24

Avdelningen för digitalisering
Bengt Svenson

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Organisering av framtiden e-förvaltning (SOU 2013:75)

Sammanfattning

E-delegationen föreslår att den organisation som tar vid efter att E-delegationens mandat går ut 31 december 2014 sker genom att:

Förslag 1: Samordningen av de gemensamma e-förvaltningsfrågorna förs i en medlemsorganisation liknande en kollegiemodell.

Förbundets ställningstagande: Förslaget att bredda E-delegationens arbete och förnya formerna för samarbetet mellan alla statliga myndigheter är positivt eftersom det innebär att de myndigheter som ansvarar för välfärdfrågor kommer att ingå.

Formerna för samordning med kommunal sektor föreslås i kap 5.3 ske genom att den nya organisationen upprättar ett särskilt samarbetsorgan med SKL.

Förbundets ställningstagande: Inrätta ett samverkansorgan mellan kommunal och statlig sektor som får större mandat än som antyds i förslaget. Kommunal sektors inflytande över det centrala beslutsfattandet måste säkerställas.

Förslag 2. En utredare utses för att, med utgångspunkt i detta betänkande utforma de regler och andra beslut som krävs, föreslå former för samordningen inom hela offentlig sektor samt lämna förslag på de uppgifter som ska tillföras funktionen.

Förbundets ställningstagande: Utred inrättandet av ett nationellt samverkansorgan som har starkt mandat och tillräckliga resurser att utifrån ett livshändelseperspektiv samordna samhällsövergripande frågor som rör e-samhället. Utredningen ska i högre grad än vad som framgår i betänkandet utgå från kommunal sektors behov. Utredningen "Förutsättningar för digital samverkan" ska tas i beaktande i det kommande utredningsarbetet.

Förslag 3: Vidare föreslås, för att undvika avbrott, att E-delegationens mandat fortsätter till dess en ny organisation kan överta den verksamhet som beslutas.

Förbundets ställningstagande: Förbundet instämmer i förslaget.

Förbundets kommentarer till betänkandets kapitel 3 och 4

Kap 3 E-delegationens organisation, arbetssätt och resultat

SKL instämmer huvudsakligen i betänkandets beskrivning av E-delegationens organisation, arbetssätt och resultat. Dock bör några förtydliganden göras.

SKL har under hela den tid som E-delegationen verkat påpekat att kommunal sektor inte har erbjudits tillräckligt antal platser i delegationen. SKL har innehaft en plats, gentemot de övriga 16 generaldirektörerna. Dessutom har de för kommunal sektor viktiga myndigheter, Socialstyrelsen och Skolverket, inte ingått i delegationen. Samtidigt ska framhållas att arbetsformerna medfört att representanter från stat och kommuner/landsting arbetat tillsammans mot samma mål och fått ökad förståelse för varandras förutsättningar. Denna faktor ska inte underskattas och behöver ytterligare förstärkas i framtiden.

För mycket tid och energi har lagts på att utveckla E-delegationens inre samordning och samverkansformer och det stundtals varit den egna myndighetens behov snarare än koncernperspektivet som varit styrande vid olika beslut.

En hämmande faktor har varit otydligheten kring och bristande finansiering av den gemensamma infrastruktur som inte kan hänföras till någon speciell myndighets ansvar. En oproportionerligt stor arbetsinsats har lagt på att förhandla om och fördela den stril av centrala medel som beviljats.

Kapitel 4 Överväganden om val av organisatoriska huvudalternativ

E-delegationen konstaterar att frågan att hitta och utveckla samverkan mellan stat och kommunal sektor behöver lösas när fokus inriktas på livssituationer snarare än enskilda organisationers interna behov. Betänkandet resonerar kring två utvecklingsvägar, antingen en ytterligare effektiviserad frivillig samordning eller genom att ett centralt organ får en utpekad ledarroll.

Förbundets ställningstagande till kapitel 5 Förslag

Baserat på de överväganden som gjort i kapitel 4 lämnar E-delegationen ett antal förslag, som nedan är uppdelade i delförslag som förbundet tar ställning till.

Förslag 1: Samordningen av de gemensamma e-förvaltningsfrågorna förs i en medlemsorganisation liknande en kollegiemodell.

Förbundets ställningstagande: Förslaget att bredda E-delegationens arbete och förnya formerna för samarbetet mellan alla statliga myndigheter är positivt eftersom det innebär att de myndigheter som ansvarar för välfärdfrågor kommer att ingå.

SKL menar att det är positivt att betänkandet föreslår en uppskalning av det av E-delegationen påbörjade arbetet till alla statliga myndigheter. De för kommunal sektor viktiga myndigheterna, t ex Socialstyrelsen och Skolverket, kommer då att ingå. En bredare representation bör innebära att den samverkan och de resurser som är nödvändiga för att leverera framtidens välfärd säkras.

För att åstadkomma samverkan mellan kommunal och statlig sektor anser SKL att kollegiemodellen behöver kompletteras med ett särskilt samverkansorgan. Förslag kring samverkansorganets uppdrag, roll, styrning och finansiering presenteras i utredningen ”Förutsättningar för digital samverkan”, bilaga 3. Utredningen har tagits fram av Lennart Jonasson och Governo AB, på uppdrag av SKL och inom ramen för SKL:s överenskommelse med regeringen om främjande av digitalisering och digital samverkan (Dnr 13/3611).

Formerna för samordning med kommunal sektor föreslås i kap 5.3 ske genom att den nya organisationen upprättar ett särskilt samarbetsorgan med SKL

Förbundets ställningstagande: Inrätta ett samverkansorgan mellan kommunal och statlig sektor som får större mandat än som antyds i förslaget. Kommunal sektors inflytande över det centrala beslutsfattandet måste säkerställas.

Betänkandet föreslår att den nya organisationen upprättar ett samarbetsorgan med kommunal sektor. Förbundet instämmer i att det behövs en funktion för samverkan men att denna behöver ha en starkare drivkraft, ett tyngre mandat och större resurser än som antyds i formuleringen av förslaget. Kommunal sektors medverkan i det centrala beslutsfattandet måste säkerställas.

Förslag 2. En utredare utses för att, med utgångspunkt i detta betänkande utforma de regler och andra beslut som krävs, föreslå former för samordningen inom hela offentlig sektor samt lämna förslag på de uppgifter som ska tillföras funktionen.

Förbundets ställningstagande: Utred inrättandet av ett nationellt samverkansorgan som har starkt mandat och tillräckliga resurser att utifrån ett livshändelseperspektiv samordna samhällsövergripande frågor som rör e-samhället. Utredningen ska i högre grad än vad som framgår i betänkandet utgå från kommunal sektors behov. Utredningen ”Förutsättningar för digital samverkan” ska tas i beaktande i det kommande utredningsarbetet.

Kommunal sektor behöver ha en likvärdig möjlighet till inflytande över e-samhällets framtida utformning. En minskad omfattning av delaktigheten från de aktörer som står för 70 % av medborgarkontakterna och som 8 av 10 företag har kontakt med skulle innebära ett steg i fel riktning.

Det är också viktigt att e-förvaltning inte blir en fråga som delar landet i olika förutsättningar. Små kommuner har inte resurser att bygga ut en elektronisk förvaltning på egen hand. Det är inte rimligt att privatpersoner och företagare i glesbygd och små kommuner är förhindrade att ta del av de fördelar ett utbyggt e-samhälle innebär. SKL ser nu över möjligheterna att skapa ytterligare funktioner för att stödja kommuner och regioner i utvecklingen, så att privatpersoner och företag i hela landet ska få likvärdiga förutsättningar i ett utbyggt e-samhälle.

Det kan alltså konstateras att både kommunal och statlig sektor arbetar för att stärka styrning och samordning samt finna former för finansiering inom respektive sektor. Det är positivt, men inte tillräckligt. Frågor som rör infrastruktur, interoperabilitet och informationssäkerhet samt gemensamma lösningar såsom mina meddelanden och

effektiv informationsöverföring måste hanteras på en samhällsövergripande nivå. Därför kommer att behövas ett nationellt samverkansorgan som ges ett starkt mandat att ta ett strategiskt ansvar för den samlade utvecklingen av svensk e-förvaltning, samt vara samordnande för de frågor som nämns ovan.

En utredning bör få i uppdrag att noga utreda på vilka uppgifter och vilka mandat som ska ges till en samverkansorganisation i förhållande till den av betänkandet föreslagna kollegiemodellen, SKL, myndigheter, kommuner, landsting, regioner, övriga organisationer och näringsliv.

Förslag 3: Vidare föreslås, för att undvika avbrott, att E-delegationens mandat fortsätter till dess en ny organisation kan överta den verksamhet som beslutas.

Förbundets ställningstagande: Förbundet instämmer i förslaget.

Jämfört med tidigare samordningsinitiativ har E-delegationen varit relativt framgångsrik. Delegationen har starkt bidragit till att lägga grunden för en långsiktig strategisk utveckling av e-samhället, både vad gäller former för samverkan, för en hållbar infrastruktur och för kommande operativt arbete som ska uppfylla regeringens och SKL:s mål för e-samhället- enkelt, öppet och effektivt.

E-delegationen har samlat ett stort antal experter som under åren byggt upp sektorsövergripande nätverk och skapat en samsyn kring hur utvecklingsarbetet ska bedrivas. Ett avbrott i arbetet skulle medföra kompetensflykt, som det tar flera år att bygga upp. Det är därför av största vikt att övergången till ny organisation sker utan kontinuitetsavbrott.

Sveriges Kommuner och Landsting

Anders Knape
Ordförande